La Palanca

INFORMATIU D'ARTESA DE SEGRE I COMARCA

Preu: 70 ptes. **Gener 1982** **N.º 1**

Amb l'intenció de donar rel·levància al naixement de la nostra revista, es va organitzar per els dies 25 al 29 de desembre, una mostra de publicacions locals i comarcals de les terres lleidatanes. Va tindre lloc a la Biblioteca «Maluquer» d'aquesta vila.

En l'esmentada mostra s'ha pogut constatar que hi ha nombroses ciutats a aquestes terres lleidatanes que sentint unes inquietuts semblants a les que ens animen, han posat a l'abast dels seus conciutadans aquest elemental mitjà de comunicació per aconseguir una millor convivència.

LA PALANCA s'incorpora a aquest nombrós grup de publicacions lleidatanes amb molta il·lusió, i si bé ara és el benjamí de totes elles, per la seva curta edat, compte amb l'impuls suficient i ganes de bon fer per a no desmerèixer al costat d'altres publicacions, que per la seva veterania i contingut destaquen per si mateixes.

El dia 29, en un acte familiar i simpàtic, es va donar cloenda a aquesta mostra, es va comptar amb l'assistència de representants de la Conselleria de Cultura de la Generalitat.

BANESTO

Banc Espanyol de Crèdit

La més gran organització bancària al servei d'ARTESA DE SEGRE i Comarca

Ctra. de Ponts, 19 - Telèfon 40 02 01
ARTESA DE SEGRE

Próxima inauguración en
ARTESA DE SEGRE de

NEW STUDY

La Discoteca de la Comarca

San Antonio M.ª Claret, s/n.
ARTESA DE SEGRE

LA PALANCA

Informatiu d'Artesa de Segre i Comarca

CONSELL D'ADMINISTRACIO:
Pere Blanch i Rebolleda
Joan Clúa i Caubet
Josep M.ª Castellana i Prats
Josep M.ª Martínez i Casas
Miquel Ortíz i Vibian
Ramon Regué i Montserrat

CONSELL DE REDACCIO:
Joan Aranés i Clúa
Jaume Cardona i Vila
Alfons Durany i Plà
Jaume Farrando i Alés
Bartomeu Jové i Serra
Jesús Santacreu i Amigó
David Saura i Gasset
Josep M.ª Solans i Farré
Lluís Trepat i García
Eusebi Pastoret i Jordana
— d'Assoc. de Jubilats
Joan Camats i Vibian
— de Club de Lectures
Miquel Ortíz i Vibian
— de C. E. Artesa de Segre
Francesca Solé i Caubet
— de La Dàlia Blanca
Pere Blanch i Rebolleda
— de Museu Arxiu Comarcal de La Noguera
Angel Guiu i Bandé
— de l'Orfeó Artesenc
Ignasi Mases i Armengol
— de Unió Escacs d'Artesa
Ramon Giribet i Boneta
— d'Agrupament Escolta

ASSESOR:
Jordi Alins i Rodamilans

RAO SOCIAL:
C/. Escoles
Adreça postal: Apartat n.º 30

FOTOGRAFIA:
Foto Joan
Foto Sisquet

IMPRIMEIX:
NOGUÉS - Artesa de Segre
Dipòsit Legal: L-283-1981

NOTA:

El consell de redacció de LA PALANCA, vol posar en clar que la Revista només és responsable dels escrits que no van signats, puix el que signa es responsabilitza del que escriu.

Així mateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però LA PALANCA ha d'ésser sabedora del nom real de l'autor.

La Palanca

LA NOSTRA CAPÇALERA

Algú haurà observat la manca d'originalitat de la nostra capçalera Volem posar en clar que no es tracta pas d'una cosa definitiva, però hem de dir que la necessitat de donar a la nostra publicació una presentació d'acord amb el que tots volem que representi no és una tasca fàcil.

Des de l'intenció ja manifestada sobradament del fet de que aquesta publicació sigui de tothom, voldríem que aquesta tasca fos del tot popular, i així demanar als artesencs i comarcans que tinguin una certa habilitat artística, l'ajut necessari per aconseguir l'esbós de lo que ha d'ésser la nostra capçalera per a sempre

Per tirar endavant l'idea, proposem un concurs de dibuix, que resumeixi la pensada que cadascú tingui del nostre títol: «LA PALANCA»

L'esmentat concurs serà regit per les següents bases:

1.- El treball es té que fer dins d'un requadre de 20 cm d'ample per a 9 de llarg, o bé els seus equivalents (40 x 18, etc)

2 - Encara que hi té entrada tothom es dóna un premi especial al millor dibuix escolar

3.- El jurat, que estarà format pels Consells d'Administració i Redacció de la revista, considera el seu veridicte inapel·lable

4.- Hi haurà un premi al guanyador i tal com queda dit un altre al millor dibuix escolar. En cas de que ambdos recaiguessen en la mateixa persona, es premiarà el segon classificat.

5 - El premi esmentat consistirà en una suscripció anyal a «LA PALANCA».

6.- Plaç de presentació fins al 28 de febrer.

Ja des d'ara esperem els esbossos de tot Artesa i comarca, que podeu fer-los arribar a «La Palanca» enviant-los al nostre apartat de Correus n.º 30, no oblidant-se de ficar-hi el nom i cognoms així com l'adreça

Consell d'Administració i Redacció de «LA PALANCA»

SUMARI

	Pàgina		Pàgina
PORTADA	1	del casc urbà	11
LA NOSTRA CAPÇALERA	3	ENTREVISTA: a en Josep Varela, Cap de Serveis d'Ensenyament i Cultura de la Generalitat a Lleida	13
LOCAL:		NOSTRES ASSOCIACIONS:	
Informació Municipal	4	Museu-Arxiu	15
Informació de Butlletí Ofi	4	Agrupament Escolta	
Noticiari local	5	Mare de Déu del Plà	15
Agenda Desembre 81	5	Creu Roja	15
La veu de la comarca: La comarca d'Artesa avui i		La Dàlia Blanca	16
Nadal a Salgar	5	CULTURA:	
La veu de la Parròquia	5	Retalls d'Història d'Artesa	17
CAMP:		Diades cultural patrocinades per La Caixa.	17
Món agrari: El 81 un trist any per la pagesia	7	Pintem Catalunya	17
L'aigua com a present i futur	7	CARTES A LA REDACCIO	18
OPINIO:		LLEURE	18
Constitució.	9	ESPORTS	19-20
Artesa y el urbanismo	10		
Comentari sobre el projecte de delimitació			

Informació de Butlletins Oficials

DIARI OFICIAL DE LA GENERALITAT

Número 182 (4-XII-81).

Ordre de 2 de desembre de 1981, per la qual es convoca concurs de trasllats entre mestres de taller numeraris d'Escoles de Mestratge Industrial de Catalunya. Annex II. Àmbit Territorial de Lleida: Codi 25069. I.F.P. Artesa de Segre.

Número 186 (18-XII-81).

Ordre de 24 de novembre de 1981, per la qual es creen diverses seccions de formació professional. Secció de Formació Professional d'Oliana, carrer Ignasi, s/n., adscrita a l'Institut d'Artesa de Segre. Especialitat de primer grau: mecànica i administratiu.

Número 187 (21-XII-81).

Ordre de 14 de desembre de 1981, per la qual es limita el període hàbil de caça a tot el territori de Catalunya, com a conseqüència de la sequera, modificant l'Ordre General de Vedes de 29 de juny de 1981. Ordeno: Article primer: Queda tancada l'època hàbil de caça de la perdiu en el territori de Catalunya el dia 21 de desembre d'enguany.

Article segon: Queda tancada l'època hàbil de caça dels ocells aquàtics a què es refereix l'Ordre General de Vedes de 29 de juny de 1981, el proper dia 21 de desembre.

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Número 56 (30 novembre 1981).

Resposta de l'H. Sr. Conseller adjunt a la Presidència, sobre criteris emprats per la Direcció General d'Esports a l'hora d'atorgar subvencions per a la construcció d'equipaments esportius a Catalunya l'any 1981. Després de la mateixa: Subvencions aprovades per la Comissió de Concessions d'Ajudes: Noguera: Ajuntament d'Artesa de Segre: Enllumenat i tancament: 500.000,— ptes.

Número 58 (7 desembre 1981).

Pregunta al Consell Executiu sobre la llista de les subvencions de la Direcció General de la Joventut. - Rectificació i Annexes a la Resposta de l'H. Sr. Conseller Adjunt a la Presidència:

Tipus de subvenció: Programes semestrals. - Moviment de Joves Cristians d'Urgell. Artesa de Segre: 102.000,— ptes.

Tipus de subvenció: Obres i equipaments. - Moviment de Joves Cristians d'Urgell. Artesa de Segre: 32.893,— ptes.

Tipus de subvenció: Activitats de vacances. - Moviment de Joves Cristians d'Urgell. Artesa de Segre: 3.600,— ptes.

Informació Municipal

PLANIFICACIÓ URBANA A ARTESA DE SEGRE

El perquè de planificar

La necessitat de planificar neix al voler encabir un conjunt de coses dintre un nucli interdependent, i al mateix temps que quedin ben ordenades.

Tota ciutat que té vida com la nostra, i que creix, necessita una eina d'ordenació on quedin perfectament acceptades les següents premises: com s'ha de construir, on s'ha de construir, quina categoria de construcció i on, cap a quin indret, es pensa créixer, etc.; en fi, han de quedar delimitades les zones d'equipaments, residencials, comercials, verdes, d'esports, casc antic, vials d'importància bàsica, etc.

L'Ajuntament, aconsellat pels tècnics urbanistes contractats, va determinar dur a terme la tasca en dues etapes:

Primera: Delimitar el casc urbà. — Es pretén separar la zona urbana de la zona o zones que poden ésser urbanitzables, i a dintre de la zona urbana (casc urbà), delimitar zones, aliniar carrers, altures, i adequar accessos a la via principal que és la carretera comarcal 1.313 Lleida-Puigcerdà.

Segona: Normes subsidiàries. - Es pretén planificar les zones de creixement amb perspectiva de conjunt, i separar els terrenys urbanitzables (programats o no programats) dels que no seran urbanitzables; als terrenys urbanitzables delimitar també les zones.

Antecedents

L'any 1977 l'anterior Ajuntament redactà un plànol de delimitació de casc urbà; la Comissió Provincial d'Urbanisme amb data 12-II-80 no l'acceptà per no adaptar-se a la llei, doncs encabia a més a més de la plataforma natural, àmplies zones de l'horta a la vora del Senill, i de sota del Castellot, zones que podran ésser urbanitzables, però que no estaven encara urbanitzades.

L'actual delimitació la vàrem aprovar inicialment al Ple de l'Ajuntament el dia 28-X-81.

Criteris seguits a l'actual delimitació del casc urbà

a) Delimitar el casc urbà al que és gairebé actualment la plataforma natural, i deixar els terrenys apartats o d'altres nivells (terrenys amb dificultats pels accessos o altres) com sota el Castellot, l'horta, l'altra banda del Senill, i el Senill, per zones urbanitzables, que es tenen de qualificar, i que es contemplaran a les normes subsidiàries de planejament.

b) No acceptar dins del casc urbà, gairebé cap dels terrenys que no tenen els serveis municipals com són: voreres, llums públiques, aigües i desguàs; tal com marca la normativa legal.

L'Ajuntament

Noticiari Local

AGENDA CIUTADANA

Naixements:

Meritxell Guàrdia i Serentill (Alentorn).

Casaments:

Enric Gil i Ortega amb Lluïsa Lapeña i Campos (Artesa).

Defuncions:

Dolors Potrony i Puig (Montmagastre).

Antònia Jové i Gambandé (Baldomà).

Pere Porta i Salud (Rubió).

El dia 10 de desembre començà a la nostra ciutat un curs de català, que organitzà l'Ajuntament i la Dàlia Blanca, amb el suport de la Generalitat de Catalunya. El mencionat curs constarà d'unes 60 hores, el lloc on s'estan impartint les clases és a la Llar dels Jubilats.

El citat curs facilitarà una gran oportunitat a totes aquelles persones que estan interessades en aprendre la nostra llengua vernacla, o bé, perfeccionarse si ja tenen algun coneixement de la mateixa.

Esperem que amb el citat curs podrem aprendre millor el nostre idioma, per tal d'aconseguir un futur més prometedor i enriquit en la cultura catalana.

— oOo —

Tingué lloc a Artesa el passat dia 6 de desembre la presentació d'Aliança Popular de Catalunya, en què hi participaren: Gabriel Camuñas Solís (sots-president nacional), Marta Roiger Mostany (presidenta provincial) i Ramon Rosell Vives (sots-president provincial i vocal de la Cambra Agrària Provincial).

L'acte, que fou presentat per en Josep Trepat i Martí, representant local del partit, es desenvolupà a la biblioteca municipal.

— oOo —

A proposta de l'Assemblea de la Creu Roja d'Artesa i del propi president, es proposà el rellevament de dita presidència, i recau en Joan Clua i Caubet. Confirmada per la Provincial, el 15 de desembre del 81.

— oOo —

Sembla ser que el projecte del pla de limitació del casc urbà no ha caigut prou bé en alguns sectors d'Artesa. Fins i tot hi ha qui ha cerca consell legal per a fer l'oportuna impugnació. Confiem que tot es resolgui en bé de tots.

— oOo —

El dia 8 de desembre, Dia de la Constitució, va passar desapercebut per a la nostra ciutat, en veure's els balcons de les cases sense cap senyera. Fins i tot al balcó del nostre Ajuntament es van oblidar de posar-n'hi. I això, malgrat l'abundància d'informació que sobre la importància d'aquesta efemèrides es donà pels diferents mitjans de comunicació.

Josep M.ª Solans

LA VEU DE LA COMARCA

NADAL A SALGAR

Aquests darrers anys i gràcies a la gran tenacitat de mossèn Roc s'està donant vitalitat al lloc més pintoresc de la nostra comarca.

Primerament, fou prou conegut allà a Baldomà, fa alguns anys, aquell retrobament amb la natura, tan oblidat en els temps que corren, fent colla entre els infants, començant una tasca que ha tingut una ferma i laboriosa continuïtat.

Disposant de pocs mitjans va tirar endavant la tasca i concentrant totes les seves virtuts en posar a disposició de la joventut un lloc d'esbarjo, al temps que reunia i acondicionava el punt neuràlgic de l'entorn del Santuari de Salgar.

Ara, mossèn Roc, com a rector que és de Foradada, s'ha fet càrrec del monestir i l'església de Salgar, i en poc temps i amb la collaboració de molts veïns ha lograt la restauració que es porta a terme, digna d'un home fet de pedra picada, dit amb tot el bon sentit de la paraula.

La nit de Nadal, per primera vegada, vàrem anar a la missa del gall a Salgar, i malgrat les presses d'organització, tot fou magnífic: els pastors, les ovelles, el pessebre al viu a la Cova Alta, i no diguem de la sorpresa de la coca amb torrons i xocolata amb la bona mistela.

Esperem que la comarca respongui sempre, mirant el Santuari de Salgar com mereix.

Boixadors

LA VEU DE LA PARROQUIA

La festa de Jesús Nat va anar anulant la festa del sol.

Aquesta festa se celebrava religiosament, en el si de les famílies i de la Parròquia. Però en el decurs dels temps va prendre noves característiques.

L'any 1223, sant Francesc d'Assís construí, molt pobrement, el primer pessebre. I des d'aleshores Nadal es va convertir en un espectacle folklòric i els qui més hi disfrutaven eren els nens. I començà a ser la festa dels nens.

I en els nostres temps, que no sabem fer cap festa sense gastar un munt de pessetes en tecs i regals, Nadal ha passat a ser la festa dels nens, de la família i de tothom. Una veritable roda boja de milions. No hi ha dubte que avui el primer protagonista del Nadal, el més beneficiat, és el comerç. Pensem només en els milionaris anuncis televisius dels champanys i dels torrons. Les multituds que assaltaran materialment els magatzems per Nadal i Reis, no posaran els peus a l'església. Per a molts, la festa religiosa —el naixement de Jesús— és només un pretexte per la festa profana, la festa en que es tira la casa per la finestra.

És curiós veure el procés que ha seguit el Nadal.

Primer: la festa pagana, la festa del «Sol Invicte.

Segon: la festa cristiana, del naixement de Jesús.

Tercer: la festa profana, la festa del comerç.

Això en termes generals. Perquè la festa cristiana i la profana se sobreposen. Hi ha molta gent que celebren ensems la festa cristiana i la profana; i d'altres que sols celebren la cristiana.

Però un Nadal religiós i auster, ja no es veu gaire. La civilització de consum se l'està engolint.

J. M. Feixa

LAMPISTERIA
ELECTRICITAT

Francesc Roset i Llanes

Plaça Major, 50 (casa Monrabà)
Telèfon 40 02 12 — **SERÓ**
Telèfon 46 01 80 — **PONTS**

Escola de Xòfers
i
Autocars

Miró

C/ Les Monges **ARTESA DE SEGRE**

Carnisseria
Cansaladeria
Vedella

Josep Farràs

C/. Maria Anzizu, 2 Telèfon 40 01 06
ARTESA DE SEGRE

MICHELIN

Distribuidor
Ramon Farré

ESTACIO SERVEI
Telèfon 40 03 50 **ARTESA DE SEGRE**

Fotos Sisquet - Regala Càmares!!

Per cada roll que porti a revelar, li serà entregat un número vàlid per tot l'any 1982. Si coincideix amb les tres últimes xifres del 1.er premi de la Loteria Nacional de l'últim sorteig de cada mes, li serà entregada 1 càmara Polaroid 1000 ó Werlisa color 2000 a elegir

RECORDI CAMARES GRATIS A FOTOS SISQUET

Ctra. de Ponts, 1 - Telèfon 40 03 14 **ARTESA DE SEGRE**

Món Agrari

EL 81 UN TRIST ANY PER LA PAGESIA

Aquest any que acabem de passar crec que marcarà una fita a la història de la nostra pagesia, car degut a les circumstàncies econòmiques, polítiques i la gran secada, han acabat per traspassar la línia del progrés, entrant en un franc recés de l'agricultura de la nostra comarca.

Per una banda els augments de costos, en dos anys els adobs, gas-oil, maquinària y productes imprescindibles per al creixement de les collites, han pujat una mitja del 50 per cent, contra un 20 per cent d'augment dels productes agraris, que en alguns casos, el mercat no ha estat així, com el cas del vi, patates, ametlles, fruita, etc., comportant tot això no solament una baixa de la renda dels pagesos, sinó una progressiva descapitalització que en alguns casos és alarmant. Anys enrera, a més de mecanitzar-se, els pagesos en general estaven al dia econòmicament, aconseguiren fer les collites amb diners propis, i fins i tot millorar la seva condició de vida, però avui la situació s'està tornant al revés. Molts no fan prous diners per tornar a sembrar i com a conseqüència en molts casos no adoben prou bé, no utilitzen les llavors adequades, ni empren tots els mitjans al seu abast ressentint-se la productivitat de les collites i el veritable calvari comença a l'hora de renovar la maquinària que en gairebé tots els casos és poc utilitzada.

Degut a la celeritat dels esdeveniments, és difícil preveure a anys vista la nostra situació i necessitats, però cal preparar-se en alguns aspectes que són clars, i també tenim de pensar en l'entrada a la C.E.E. No podem tolerar el desaprofitament de maquinària que portem. Cal racionalitzar bé les explotacions a raó del personal disponible, tecnificar bé, però invertint solament el necessari, i no més, cercar les alternatives de cultius oportuns i dedicar-se als cultius més econòmicament rendibles i sobretot organitzar-se en tot allò que sigui posible. Tot això encara que en principi comporti sacrificis reportarà els seus beneficis a mig i llarg termini.

A tot l'anteriorment exposat manca una política proteccionista a l'agricultura, com a la majoria dels països i que al nostre s'està donant tot el contrari i que tenim d'esperar que pagarem bona part de la crisi econòmica que estem passant. En el darrer «reajuste ministerial» s'ha canviat el ministre d'Agricultura. Esperem que el Sr. Alvarez, que ja ha demostrat la seva capacitat d'adaptació —passant d'una Notaria a l'Alcaldia de Madrid i a la titularitat del Ministeri de Transport—, s'acomodi ràpidament al nou ministeri que li han confit, on li espera molta feina. Confiem en la seva gran capacitat d'adaptació, però dubtem que conegui bé l'agricultura, tan desordenada, d'aquest país.

Jesús Santacreu

L'aigua com a present i futur

En la zona de la Noguera Oriental, que comprèn els municipis d'Artesa, Vilanova de Meià, Alòs de Balaguer, Foradada i Cubells, una de les riqueses més importants és l'aigua, motiu que permet el desenvolupament d'una ramaderia i agricultura cada dia més extensa.

Difícilment trobaríem, a les nostres comarques, millors condicions naturals, si tenim en compte que el Segre dona abast a una gran quantitat de nuclis de població i aigua per a regar les antigues hortes i altres terres per elevació. Un paper important tenen les fonts per a molts punts de la nostra comarca, les anomenades d'Alòs, Santa Maria, la Figuera, Font Freda, etc., totes elles d'una importància gran per a la vida rural i ramadera.

Capítol a part mereix el Canal d'Urgell, que aprofitant-se algun consum d'aigua per beure o regar poca cosa fa per aquesta comarca, a causa de la normativa de subministre que regeix en el mencionat Canal, normativa que creiem tindrà de reformar-se amb un bon aprofitament del Segre. En properes edicions ho comentarem.

Per la compaginació de l'agricultura i ramaderia amb la mà d'obra sobrant d'aquesta zona oriental de la Noguera, seria convenient industrialitzar els productes d'aquest sector, tan important en el futur, ja que compta amb l'aigua i tots aquells avantatges que això comporta.

Joan Clua Caubet

BAR - RESTAURANT

Sant Jordi

Especialitats amb:
— CARN A LA BRASA
— CONILL AMB ALL I OLI

Ctra. d'Artesa a Tremp, Qm. 7
VALL-LLEBRERA – ARTESA DE SEGRE

Pretensats i derivats del ciment

CLUET

— Agent Oficial URALITA
— Fibres de vidre VITROFIB
— Blocs aillants YTONG

Fàbrica: Ctra Lleida, Qm. 46'6-Tel. 400225
Magatzem: Ctra. de Tremp, 22-Tel. 400136

ARTESA DE SEGRE

A LA CECA
A LA MECA
I LES VALLS
D'ANDORRA

Gestoria Sicoris

Sempre al vostre servei
Ara i sempre visca Catalunya!!

LES ESCALDES — ANDORRA
Telèfon 21 0 81

1.857 - 1.982

Cal Serra

125 Aniversari

C/. Església, 4 Telèfon 40 00 65

ARTESA DE SEGRE

Assesoria Tècnica

Gilabert

Documentació de cotxes
Permís d'Indústria
Assegurances Socials

Assegurances

Galceran

Ctra. Agramunt, 1 Telèfon 40 00 62

ARTESA DE SEGRE

MERCERIA

Rebolleda

Bisbe Bernaus, 7

ARTESA DE SEGRE

Perruqueria *Tania*

Tractament Capilar KERASTASE

Carrer Sant Joan, 10 Telèfon 40 03 09

ARTESA DE SEGRE

Constitució

Espanya va decidir per referèndum popular el 6 de desembre de 1978, organitzar el seu futur com un Estat de dret democràtic, com a solució al règim antecedent, sense un trencament violent contrari als interessos de la nació, i que ens hauria portat per camins massa coneguts al nostre país.

El reconeixement del poble espanyol de la Constitució, ha obert una esperança de pau, llibertat i democràcia envers el present i futur del desenvolupament polític.

La Constitució és l'element essencial de relació entre el poder i el ciutadà, perquè aquest no esdevingui súbdit. És la llei de lleis on tota persona té garantits els seus drets i la mesura de les seves responsabilitats individuals i collectives. És, en concret, una eina bàsica per a desenvolupar la societat dels drets humans.

En la història s'han donat constitucions que en realitat no reconeixen els principis democràtics, i era només una correlació de forces polítiques i de poder que les determinaven.

La Nació espanyola ha tingut durant el període constitucional del segle XIX (1812, 1876, entre altres), i en el segle XX (1931). Constitucions per a intentar buscar la convivència entre tots els ciutadans de les diferents nacionalitats que configuren el marc general d'Espanya. Així i tot, la majoria de vegades pot considerar-se, després d'una deguda interpretació del seu text, que adolien d'un defecte: estaven fetes pels poders imperants, normalment intolerants amb l'oposició, i cada canvi polític comportava la no acceptació de l'anterior, sense una profunda reforma en els seus principis bàsics.

La Constitució de 1978 podem dir que té una consubstancial diferència, car ha estat consensuada per totes les forces polítiques majoritàries sortides de les eleccions democràtiques del 15 de juny del 1977, i constitueix, sens dubte, un element positiu dins la societat, al garantir l'aplicació de les normes de convivència (establertes en el dret romà), i de llibertat i tolerància envers les idees dels altres. És, a l'ensems, la superació del passat envers el futur, i estableix el punt mitjà entre heretges i heterodoxes. Representa, en fi, la idea renovadora que calia per una nova Nació basada en els principis autonòmics.

La dificultat no rau en redactar una Constitució, sinó en emmarcar-la dins la societat a la qual va dirigida i que, a la vegada, l'ha generat, i desenvolupar-la en el seu context històric-cultural, aplicant la Norma al concret viure de cada dia, particularment en aquelles circumstàncies més significatives. La llei és una obra humana, i com a tal està sotmesa al procés de perfeccionament, però només el poble que li ha donat vida pot determinar l'amplitud de la reforma.

La Constitució va ésser aprovada per les Corts Generals el 31 d'octubre de 1978, acceptada pel poble espanyol el 6 de desembre del mateix any i promulgada pel Rei el 27 del mateix mes i any, donant entrada, com a conseqüència històrica, a una monarquia parlamentària.

Artesa de Segre ha de fer costat a aquest principi de convivència, donant suport al seu contingut, i acceptar la decisió del poble espanyol de viure amb llibertat, pau i democràcia, fent front, si cal, a aquells sectors minoritaris que pretenen una confrontació, donant malestar a la Nació. Minories que, a criteri d'historiadors, polítics i economistes, no aportarien res de bo als problemes que té plantejats el conjunt de la nostra societat, treball, atur, reestructuracions de l'economia, plantejament de les desigualtats socials que provoquen injustícies i donen lloc a situacions divergents entre els membres de la societat.

Cal fer-ho amb les possibles solucions que en si mateix té aquesta societat, posant els problemes damunt la taula i discutint-los per trobar la més adient dins el marc constitucional.

El dia que no hi hagi Constitució no tindrem possibilitats de resoldre'ls amb criteris que satisfacin a tots, ni d'opinar independentment sobre els mateixos en cap mitjà de comunicació.

Avui, som tots els que tenim la responsabilitat de la salvaguarda de la Constitució com a reconeixement de la pluralitat d'idees; la seva discussió la resoldrà el poble davant les urnes, aquesta i no altra és la disciplina que hem d'acceptar.

Amb aquest tercer aniversari, cal fer una crida especial a les noves generacions, coneixent-la i posant-la en pràctica, car a les seves mans està el futur. A nosaltres ens pertoca resoldre el present.

Catalunya ha tingut una especial defensa de la Constitució durant la seva recent història, Això vol dir que hem de treballar tots i de debò. L'únic camí per trobar una entesa entre tots els espanyols, també la nostra ciutat, particularment aquells qui en determinades ocasions cal que manifestin la seva consideració a la Carta Magna, per motius del lloc polític-social que el poble els hi ha confiat, la Constitució és una fita a assolir per tots nosaltres, aquesta és la paret mestra per a mantenir l'estructura de convivència amb llibertat, pau, treball i democràcia, especialment a Catalunya i, en general, a Espanya.

Jaume Farrando

Artesa y el Urbanismo

Debido a la gran controversia que ha causado en nuestra ciudad el plan de urbanismo presentado por el Excmo. Ayuntamiento, pienso dar mi opinión sobre el particular, aclarando que no tengo ningún patio ni edificación que le afecte; ni tampoco mi trabajo depende de la construcción.

Presentar una delimitación del casco urbano buena para todos, es imposible. Pero en este caso, según la opinión general, es que no vale casi para nadie, como lo demuestran más de 50 impugnaciones presentadas (muchas de colectivas). No guarda ninguna regla general en cuanto a las esquinas y anchuras de las calles, y además parece no seguir el mismo criterio en todos los casos, lo que obliga a malpensar, aunque no exista mala intención. En todos los casos tendría que estar presentado y explicado por los representantes del pueblo y los técnicos que lo han elaborado. Además, se tenía que haber dialogado con los interesados y se habrían evitado malos entendidos y muchas impugnaciones.

Los solares que queden fuera de esta delimitación no se podrán edificar hasta que, una vez aprobado el presente plan, se hagan las normas subsidiarias y planes parciales, lo que está claro que a este paso tardará mucho tiempo y mientras tanto los terrenos que quedan dentro subirán más de precio, imposibilitando su compra a muchos ciudadanos ansiosos de construir su vivienda. Lo que más me preocupa es que todo esto puede ocasionar un fuerte retraso al desarrollo de Artesa, ya que muchos vecinos que tenían patios comprados fuera de los límites del plan presentado, no podrán edificar como habían previsto, y si ahora disponían del dinero suficiente, cuando les sea posible no podrán pagar ni los cimientos, causándoles un grave perjuicio económico.

Al sector de la construcción se le aumentará considerablemente la crisis, y después seguirán los carpinteros, electricistas, etc., los cuales perderán poder adquisitivo, todo lo cual repercutirá desfavorablemente en el comercio y en los servicios. Total, que la espiral que puede provocar va en perjuicio de toda la comunidad.

Este problema, aunque sea anterior al actual Consistorio y a la restauración de la Generalitat, creo que compete a estos organismos —contando con la colaboración de todos los vecinos—, el encontrar una solución rápida a este asunto, ya que, de lo contrario, se resentirá gravemente toda nuestra sociedad.

Ciudadano

La PALANCA està oberta a la consideració de collaboracions, encara que no hagin estat sollicitades. Amb tot, solament s'admetran els escrits signats amb el nom, cognom i adreça de l'autor, que, per més que, si així ho desitja, podran publicar-se amb seudònim o bé amb les inicials. La PALANCA no es fa seves necessàriament les opinions i criteris expressats pels seus collaboradors.

Pub
Jack's
Artesa de Segre

COMENTARI SOBRE EL PROJECTE DE DELIMITACIO DEL CASC URBA

Basant-me en el plànol que està exposat a la Sala de Sessions de l'Ajuntament, voldria donar la meva opinió sobre alguns llocs continguts a l'esmentat plànol i que detallo tot seguit:

— El carrer Camp de Futbol és completament recte fins arribar al final del camp, on es produeix una desviació en forma de quatre que talla un edifici actualment en construcció. No arribo a entendre la raó d'aquesta desviació, ja que en el cas de que fos als efectes d'escaire, pels solars que vénen a continuació podria fer-se igual, fent solament la desviació.

— L'avinguda Maria Ancizu té 12 metres d'amplada en tot el tros que està edificat, i quan arriba a un solar situat entre els carrers Eduard Maluquer i un altre sense nom, canvia la seva amplada a 10 metres. No hi ha cap mena de justificació en aquest canvi, donat que no hi ha cap edifici que motivi aquest estretament del carrer.

— On estan situats els habitatges dels mestres, al carrer Eduard Maluquer, es veuen dos xamfrans que són molt exagerats, i àdhuc, innecessaris, car els vehicles que surten dels carrers on corresponen són molt pocs i no crec que amb el temps es pugui aumentar pas massa la circulació als esmentats carrers.

— Continuant amb els xamfrans es veu que estan repartits amb molta quantitat, però sense cap mena d'ordre. Així als carrers com l'avinguda Maria Ancizu, Sants Cosme i Damià i Marcellí Farrè, quan es troben amb el carrer Balmes, no en tenen cap, i en canvi és un dels llocs on és més necessari un màxim de visibilitat degut a que al costat té la plaça d'Espanya (o de l'Ajuntament), lloc on hi fa cap molta gent menuda i també de gran, amb els jocs que els primers comporten.

— Un altre lloc on hi veig un desequilibri amb els xamfrans és a l'encreuament dels carrers Prat de la Riba amb Bisbe Bernaus, on hi ha un xamfrà que s'emporta la casa del propietari. En canvi, allí mateix, on es troben els carrers Bisbe Bernau i Església, no n'hi ha marcat cap. (Potser és degut que el segon cas és situat en la part vella, però és tan necessari aquest segon com exagerat el primer).

— Un altre defecte a comentar és el que veig al carrer Àngel Guimerà, i que va des de Maria Ancizu fins al carrer de les Monges. Quan aquest carrer es troba amb el de les Monges hi han posat un xamfrà molt correcte. No ho és tant, però, que el carrer perdi el seu traçat recte, agafant solar del pati del collegi de les monges en benefici del solar de l'altre costat de carrer.

— La plaça marcada amb el número 69 és exagerada per la situació i nivell d'habitatges que es pot donar en aquella zona.

— On es delimita el casc no es comprèn com ha estat estudiat. A la part de la carretera de Ponts, després de la parcella 54, hi havia uns solars que, segons referències, tenien, fins i tot, línia de façana acordada amb Obres Públiques. Ara, els han deixat fora del casc urbà.

— A la carretera de Tremp, a les parcelles 84 i 85, es tanca el límit a la darrera casa i també hi queden uns solars que tenen tres dels serveis necessaris per a ésser zona urbana, només els hi manca el de desguàs, que també manca a les cases incloses dins del casc i que toquen als solars. Aquest cas es contradiu amb allò s'assenyala a la parcella 74, carretera d'Agramunt, on es dóna tot el terreny urbanitzable després de la darrera casa. En aquest cas estan, més o menys, amb les mateixes condicions que els solars abans esmentats.

— A les parcelles 73 i 74 s'indica solament un pas de 6 metres, quan és evident que és un lloc on probablement hi haurà una futura urbanització.

Com a cloenda —i és la meva opinió personal, que per cap concepte voldria que es pogués considerar tendenciosa—, crec que l'equip tècnic que ha dut a terme aquest projecte s'ha limitat a prendre unes mides i llavors damunt de la taula del despatx ho ha fet sota el seu criteri, sense informar-se de la problemàtica urbana d'Artesa. O si ho ha fet, no als llocs on ho tenia de fer.

R .R. M.

FREDERIC ARMENGOL I MARTIN
ARQUITECTE

EDIFICACIO
URBANISME
DECORACIO

Ctra. Agramunt, 30 Edifici «La Caixa» ARTESA DE SEGRE

Materials per la construcció

Jovell

Ctra de Tremp, 7 i 9
Telèfon 40 01 89
ARTESA DE SEGRE

Antiga
Casa Petit

Cansaladeria - Queviures
Vins - Licors - Torrons
Entrepans-Begudes

Ctra. Agramunt, 8
Telèfon 40 00 59
ARTESA DE SEGRE

PROMOTOR I VENDA DE PISOS

Salvador Cardona i Vila

C/. Monges Telèfon 40 01 31
ARTESA DE SEGRE

Fàbrica d'oli
J. Macià

Adrogueria
i tota mena d'articles de neteja

Bisbe Bernaus, 9
Telèfons: particular 40 00 79
fàbrica 40 01 39
ARTESA DE SEGRE

Fàbrica de Carbòniques
BERNAUS

Carrer Calvari
Telèfon 40 02 31
ARTESA DE SEGRE

ENTREVISTA

XERRADA DE JOSEP VARELA AMB "LA PALANCA"

Amb motiu de la cloenda de la primera exposició de premsa de les comarques lleidatanes, que organitzaren els editors de la revista «LA PALANCA», ens ha visitat a Artesa de Segre el Sr. Josep Varela, Cap de Serveis d'Ensenyament i Cultura de la Generalitat a Lleida.

L. P. «La Palanca» Sr. Varela, quant temps fa que desempenya aquest càrrec?

J. V. (Josep Varela) Bé en primer lloc vull dir que estic molt content de visitar Artesa. De cultura fa que estic al càrrec 7 mesos i des de fa un mes estic també a ensenyament i en funcions a cultura, esperant que hi haigi un nou Cap de Serveis.

L. P.- Quines són les funcions més importants a desenvolupar?

J. V.- En quant a cultura les més importants son consolidar les distintes iniciatives que s'estan fen en tots els pobles i les comarques d'arreu de Catalunya, això en quant a cultura: consolidar, ajudar, impulsar, estimular, etc. En quant a ensenyament doncs la tasca és molt més complicada, molt més bàsica de sentit de que l'ensenyament i l'educació al nostre país cada vegada vagi millor.

L. P.- Com veieu les comarques de Lleida avui dintre de l'aspecte cultural?

J. V.- Jo veig que va avançant l'aspecte cultural de Lleida, cada vegada és millor, el motiu que estava bastant fluix era degut a les circunstàncies que tots sabem, una mica endarrerida però de mica en mica es va posant al dia tot el principat.

L. P.- El jovent en que té més pervindre, en les lletres o en les ciències?

J. V.- Bé això sembla que es indiferent, el que cal és que el jovent es prepari bé, estigui preparat per coses útils, més que ciències o lletres, també m'agradaria molt marcar l'aspecte de la formació professional que és molt important dels oficis està una mica deixat, i això és un dels camins en que el jovent tindrà més pervindre.

L. P.- Quant creieu que funcionarà normalment un canal de televisió en català?

J. V.- Com més aviat millor, sembla que hi ha promeses que l'any que ve, el vinent ja hi serà, però en fi, jo fins que no ho veigi com diu «Sant Tomàs» no m'ho creuré.

L. P.- Creu que hi ha afecció a la lectura de la gent, en general?

J. V.- No desgraciadament la gent no llegeix, i això és un defecte molt gran de tots plegats que hauriem de mirar de subsanar, la gent veu molt la televisió i clar llegeix poc, això és una cosa erronia i defectuosa.

L.P.- Veu un bon esdevenidor en la premsa comarcal?

J. V.- La premsa comarcal ja he dit abans al moment de felicitar la gent d'Artesa per haver iniciat aquesta revista és un fenomen importantíssim i penso que sí que té un esdevenidor notable.

L. P.- Actualment quins són els vostres llibres de capçalera?

J. V.- Avui mateix m'acabo de comprar el volum 39 d'en Josep Plà «El viatge s'acaba» o sigui aquest es a partir d'avui el meu llibre de capçalera.

L. P.- Quin projecte l'hi agradaria veure acabat durant la seva tasca?

J. V.- Bé, ajudar que aquesta premsa comarcal tiri endavant i que cada vegada estigui més fomentada, tingui més nombre de lectors són un projecte importantíssim, això per una banda, per l'altra banda doncs ajudar que els grups de teatre, s'intercanviin entre ells, i que hi haigi més concerts, etc., també formar part d'aquest projecte o sigui que la gent visqui per la cultura, també visqui amb la cultura això ja és un projecte important.

L. P.- Com a tancament de la xerrada, quines són les millors revistes que es publiquen al país i quins són els millors llibres que heu llegit durant la vostra vida?

J. V.- Això és una mica complicat i difícil de contestar ràpidament, les revistes que es publiquen al país no ho se, n'obstant acaba de sortir el «Món», aquest setmanari que, té molt bona pinta i en sembla que serà agradable de llegir, i en quan a llibres dels que he llegit doncs en Josep Plà, he après moltes coses d'ell, després també m'ha impresionat molt la «Muntanya Màgica» de Tomas Mant, en Tolstoy també m'ha agradat sempre molt, «Guerra i Pau» és un dels llibres bonics que ha escrit aquest autor.

Li agraïm les seves interessants paraules, moltes gràcies.

Josep M.ª Solans

Fes cas d'aquesta mà amiga que us ofereix els serveis més bons d'avui al dia....

Assegurances CLOTET

MUTUA NACIONAL DE L'AUTOMÒBIL

Ctra. d'Agramunt, 91 - Telèfons 40 03 38 i 40 02 21 ARTESA DE SEGRE

TALLER DE PLANXISTERIA
I PINTURA

Josep i Joan

SERVEI DE GRUA

Ctra. Tremp, 33 Telèfon 40 03 84
ARTESA DE SEGRE

MANIPULATS
IMPREMTA

NOGUÉS

Telf (973) 40 02 36

Construccions Metàl·liques
i Agrícoles

Tallers
CAMPABADAL

Ctra. de Tremp - Telèfon 40 01 43
ARTESA DE SEGRE

París

PINTURA DECORATIVA

Sant Antoni Maria Claret, 3
Telèfon 40 02 94
ARTESA DE SEGRE
(Lleida)

VIVERS GRASSET

DAVID SAURA - Anya - Tel. 40 00 71
ARTESA DE SEGRE (Lleida)
Fruiters, Porta-ampelts «Lliures de Virus»
Coníferes, arbusts i xops
Repoblacions forestals — Excavacions

STOP!! No llegeixi més.. Pari un moment i faci un traguet ací al CAFÈ EXPRÉS.... i acabi de llegir amb calma, fins al final

«Cafè DAVID»

Si vol fer una travessa, també li sellarem i a lo millor....

Tel. 40 00 02

FUNCIONS SOCIALS DEL MUSEU-ARXIU

Per a molts la funció del museu només es redueix a emmagatzemar antigualles. Els museus, però, tenen una finalitat més concreta; donar a conèixer a la gent del poble on està establert, una pretèrita cultura que ha donat configuració, amb la pròpia evolució, al present. La societat, amb el seu constant esdevenir, crea unes formes de treball i comportament constants que només es poden retenir en un lloc on es guardin les eines i els objectes d'aquesta cultura, per a futurs i possibles estudis etnològics de la societat. A la nostra contrada s'han desenvolupat formes de producció diversa ja desaparegudes: fabricació de sogues, espardenyes, guarniments, bots, botes, carros, etc. o indústries també passades, xocolata, alcohol, teixits, etc., i la única forma d'explicar-ho a les noves generacions és guardar tota la informació possible i veritable que es pugui trobar.

Si analitzem el perquè de l'Arxiu, ens trobarem que Artesa de Segre té història escrita en molts aspectes, però aquesta es troba escampada per les biblioteques i arxius i particulars de Catalunya. Ens cal, per tant, un lloc a la nostra mà per poder consultar en qualsevol moment quina és la nostra història i totes aquelles dades que ens orientin e informin de la nostra realitat. Qualsevol persona que intenti fer un treball en concret sobre algun aspecte geogràfic, social, etc., encara que perdi el temps buscant-ho, moltes vegades rep una informació no real de la nostra situació.

Aquests són els motius que ens impulsen a mantenir, quan sigui possible, la memòria collectiva, entenem, però, que aquestes qüestions tenen un llarg procés, i a la vegada és una solució que hem de donar-la els artesencs i també els pobles veïns. Només cal recordar les forques d'Alentorn, o les vinyes de Baldomà, i per això cal que ells també organitzin els seus propis museus, per a salvaguardar la seva identitat i facilitar la recerca del passat.

Per acabar i amb l'esperança que ens haureu entès, només demanem la vostra desinteressada collaboració amb qualsevol d'aquelles qüestions que cregueu més adients per a fer una Artesa més nostra.

Jaume Farrando i Alés

AGRUPAMENT ESCOLTA «MARE DE DEU DEL PLA»

El nostre Agrupament vol, en primer lloc, donar les gràcies per poder collaborar en aquesta revista, que creiem és un pas endavant en la vida del nostre poble i comarca, al mateix temps que ens solidaritzem amb altres opinions ja expressades de reconeixement i recolzament públic de la mateixa. També des d'aquestes línies lamentem no haver estat presents en el primer número i expressem la nostra voluntat d'ésser asidus collaboradors des d'ara.

En els nostres escrits us farem sabedors de les diferents activitats que anirem fent durant el curs. Altres vegades aprofitarem l'ocasió per demanar-vos la vostra collaboració o també per a oferir-vos la nostra. També expressarem des d'aquí les nostres opinions sobre temes d'actualitat, especialment els que facin referència al nostre poble. I us anirem informant, com no, de la història, el funcionament, els fonaments, etc., de l'escoltisme, que nosaltres pretenem representar el més dignament possible a Artesa, a la qual també procurem representar de forma digna en el món escolta.

En aquest mes de gener estem preparant, en primer lloc, el ja tradicional Festival de Nadal, que el farem el dia 6 al local de la Dàlia Blanca, que tan gentilment ens han ofert. En segon lloc, si el temps ens ho permet, el dia 31 tenim preparada una «excursió a la neu» pels nens i nenes escoltes i els seus pares; només queda per determinar el lloc.

I ja per acabar, volem deixar constància de la nostra activa participació a la missa del gall que es va celebrar a Salgar, fent-nos solidaris així de la magnífica tasca de reconstrucció que mossèn Roc realitza en un lloc tan apreciat de tots els artesencs.

Ramon Giribet

LA CREU ROJA A ARTESA DE SEGRE

Fou fundada l'octubre de 1980 mitjançant un grup d'entusiastes artesencs i comarcans, essent aprovada posteriorment per les Assemblees Provincial i Suprema.

Començà la seva actuació amb la captació de socis protectors, que avui són 250 (esperem que aquesta quantitat vagi augmentant).

Preveient la necessitat de crear una brigada de socors, s'organitzà prèviament un curs de socorrisme en el mes de maig amb una nodrida assistència, i del qual en sortiren 100 socorristes amb el seu corresponent títol. Tot seguit es formà la Brigada, degudament equipada i uniformada, que avui té com a cap el senyor Pérez Payans.

Mitjançant les quotes dels socis protectors, la festa de la «Banderota» per la Festa Major, i la de Vilanova de Meià, la Rifa Nacional i el sorteig del «llingot d'or», s'adquireix una ambulància per al servei d'Artesa i comarca, amb el seu corresponent material per a urgències i equip d'oxigen.

L'Assemblea es troba en un local cedit per l'Ajuntament i ben aviat hi haurà un altre lloc per les trobades i entrenaments de la Brigada.

Es té el projecte d'adquirir uns terrenys per a la construcció de la seu de la Creu Roja a Artesa, on s'inclourà un post de socors.

Aquests dies la Creu Roja està fent una campanya d'ajuda a Polònia, a la que us animem a participar amb donacions de roba, diners, aliments, medecines, etc.

Podeu veure les realitats, objectius i projectes de la Creu Roja a Artesa i comarca.

Tenim de demanar la vostra ajuda, sigueu generosos en una obra que ens beneficia a tots.

L'ASSEMBLEA

La Dàlia Blanca

COMENCEM UN ALTRE ANY!!

La Societat La Dàlia Blanca ha participat a les Festes de Nadal i Any Nou, en la mesura de les seves possibilitats La reparació momentània de la sala –mentres esperem que es pugui arreglar més a fons i més com cal– ha permès fer una vetilada teatral, que voldriem veure com un primer pas per normalitzar la vida cultural i artística del nostre poble.

Durant el mes de gener tindrem a la sala de La Dàlia Blanca un espectacle infantil que organitza La Caixa de Pensions dintre del marc de les DIADES CULTURALS.

Estem al començament de l'any, i s'ha de renovar parcialment la Junta Directiva

Amb la participació de tots els socis hem de projectar el futur de la nostra Societat, i escollir amb el millor encert possible les persones que hauran d'ésser elegides per reemplaçar a la Junta, a les que ens toca de sortir perquè s'ha complert el termini de la nostra actuació Pensem-hi, i preparem-nos per la pròxima reunió.

No podem extendre'ns més, per limitació d'espai.

Fins ben aviat, doncs. Ens veurem a La Dàlia Blanca.

F. Solé

FABRICA DE MOBLES

ROS

Ctra. de Lleida, Qm. 47 - Telèfon 40 03 29

ARTESA DE SEGRE

Pintures
Papers pintats
Elements decoratius
Articles per a les belles arts
Marcs per a quadres
Posters

valls

Ctra. de Tremp, 8 - Telèfon 40 00 89
ARTESA DE SEGRE

QUEVIURES
SERVEI DE TAXI

Josep Vila i Riba

Escoles, 4 - Telèfon 40 02 33
ARTESA DE SEGRE

Retalls d'Història d'Artesa

LES PRIMERES PETJADES HUMANES

La implacable tasca erosiva dictada per la natura en el decurs del riu Segre, fa que una bona part de la comarca de la Noguera presenti avui un aspecte molt diferent del que oferia a l'època quaternària. La destrucció segura dels possibles hàbitats baixos per la mateixa força del riu ens fa desconèixer, gairebé d'una manera total, la presència humana a la comarca d'aquesta època quaternària.

E. Sunyer, que ha dedicat molts anys a aquestes recerques, ha estudiat un sistema de terrasses baixes del Segre al terme d'Artesa, i ha cregut, sobre una terrassa de 10 metres, poder identificar una indústria molt tosca de palets aparentment treballats per la mà de l'home.

La utilització de certes tècniques que havien adquirit gran força i expansió després de la civilització musteriana, constitueixen un bon indici de la possibilitat que al paleolític superior haguessin aparegut els primers homes a les nostres terres. Les recerques, tot just esbossades, exigeixen encara molts esforços per a poder dir-ne quelcom més segur. El que sí podem assegurar és que a partir de la fase climàtica neothermal, a la Noguera hi havien unes comunitats neolítiques fermament establertes, que coreen la terra per primera vegada, trisquen pels serrats darrera ramats de cabrits i cacen el cèrvol i el senglar.

Aquestes comunitats es poden documentar des del cinquè mil·leni abans de l'Era Cristiana i no es tracta de visites esporàdiques a la nostra comarca, sinó de petites comunitats sedentàries que viuen permanentment a les esplugues i balmats, no masa lluny dels rius i fins uns cent metres d'alçària. No es tracta de nuclis aïllats, sinó que estan en relació amb altres comunitats neolítiques catalanes i fins reben objectes (com petxines) de contrades molt llunyanes, que utilitzen com a preuats ornaments.

Coneixem una sèrie de llocs, tant en coves com a l'aire lliure, on es troba material neolític que ens assenyalen els primer establiments en el terme d'Artesa, Alós de Balaguer, Camarasa, Os de Balaguer, etc. Les coves prehistòriques de la Noguera foren de les primeres conegudes a Catalunya. El geòleg Lluís Marià Vidal va explorar-ne unes quantes: la de l'Aigua, la del Tabac, la del Foric, la de Joan d'Os, la cova negra de Corsà i la de Colomera del pas de Montrevej.

Són conegudes les de la Vall de Meià que daten també del neolític, així com unes tombes megalítiques (dólmens), localitzades en aquesta Vall. Per la seva forma particular, els veïns de la Vall els hi donen el nom de lluella (parany). La més coneguda és «la lluella del llop», localitzada en el Montsec en l'indret anomenat «les Serretes». També d'aquest període, i pràcticament a tots els indrets d'aquesta Vall, s'han trobat destrals i eines de pedra pulimentada. Al terme de Lluçars i en la cova dels Picals, s'ha trobat ceràmica i altres eines del periode hallstàtic corresponent a la primera Edat del Ferro (1500-900 a. C.).

B. Jové

(Continuarà el proper número)

DIADES CULTURALS patrocinades per la CAIXA DE PENSIONS

Divendres, dia 8 de gener, a les 22'00 hores, a la Dàlia Blanca, espectacle amb el grup «La Murga». Músiques i cançons amb què us faran fer un viatge fantàstic per tota la nostra geografia mediterrània.

Divendres, dia 15, a les 22'00 hores i a la Biblioteca Municipal, es farà una conferència sobre l'«Energia Solar». En la conferència s'exposaran els principis i mecanismes per a aprofitar millor l'energia solar, i amb l'abast del major nombre de persones possible.

Dimecres, dia 20 de gener, a les 13'00 hores i al carrer Bisbe Bernaus, hi haurà ballada de sardanes amb la Cobla Marabú de Valls; el mateix dia i a les 16'00 hores de la tarda, a la sala de la Societat Coral la Dàlia Blanca, espectacle infantil amb la Capsa Màgica. Presentació del Vaixell Pirata. Tot barrejant el tearte amb l'il·lusionisme, el grup ha creat una història senzilla de pirates, fent aparèixer un vaixell sense truc, sense màquines; tot un galeot perdut en antigues èpoques de la Catalunya marinera i conqueridora de tresors.

I com a cloenda d'aquestes diades culturals que organitza la Caixa de Pensions, el dijous dia 21, a les 22'00 hores i a la Biblioteca Municipal, es tractarà el tema de la «Medicina i pràctiques màgiques a Cabília (Algèria)», per mitjà d'un àudio-visual. Introducció: quan es revela que les medicines populars són insuficients, llavors hi ha la possibilitat de recórrer a uns altres mitjans més poderosos i més perillosos, que posen l'home en contacte amb la realitat invisible i les forces sobrenaturals.

Esperem, doncs, que tots aquests esdeveniments siguin del vostre grat.

1.er Premi de "PINTEM CATALUNYA"

El passat 21 de desembre, i a les oficines de «la Caixa» d'Artesa, es va fer el lliurament del premi a la guanyadora del concurs de dibuix «Pintem Catalunya» a la comarca de la Noguera, senyoreta Mireia Solé, convocat i organitzat per la Caixa de Pensions i el Centre Excursionista de Catalunya.

Lliurà el premi el delegat de la Sucursal, senyor Fontanet, que amb el senyor Solé i Viladegut representaven la Direcció de «la Caixa».

Aprofitem l'oportunitat per a dir que aquest dibuix és el que està imprès a les felicitacions nadalenques i tanques publicitàries de Catalunya i també per a desitjar a la guanyadora tota mena de felicitats i prosperitats.

Els maldecaps d'un contribuient municipal

Sr. Director:

M'adreço a vostè per a expressar a través d'aquesta revista una queixa d'uns fets en relació a les oficines de l'Ajuntament que, a més d'ocasionar-me unes molèsties, m'estan fent pujar la mosca al nas, fins a l'extrem d'enfadar-me seriosament amb algun d'ells.

Els fets són aquests: fa 13 anys que tinc cotxe i sempre he pagat els arbitris municipals religiosament. Però aquest any amb el rebut del 1979 als dits i anar a pagar tots els rebuts del 80 al senyor cobrador de Lleida que era als baixos de l'Ajuntament, em va dir que no trobava aquest rebut del cotxe i que anés a dalt a preguntar-ho a les oficines.

Seguidament vaig pujar a preguntar-ho al senyor Tugues, qui em va dir, després de buscar-lo, que ja havia pagat. Vaig tornar a baix i el senyor de Lleida me'ls va cobrar tots, menys el del cotxe que no apareixia per enlloc i que m'havien assegurat que estava pagat.

Fins que el passat 18 d'agost m'arribà el rebut del cotxe amb gir postal i amb recàrrec. Pel que crec que en estar disposat a pagar al temps reglamentari, crec que el recàrrec no el dec pagar. El dia 18, seguidament vaig tornar a l'Ajuntament, i abans d'ensenyar el rebut amb la multa, li vaig tornar a preguntar al senyor Tugues si havia pagat el rebut del cotxe, i aquesta vegada, la mateixa persona, parlant del mateix rebut, em va dir que no.

Llavors el senyor secretari a l'escoltar la discusió, em va fer una fotocòpia de la multa, i hi va posar «Error», i em va dir que l'enviaria. Fins que el dia 14 de desembre em ve a veure a casa el cobrador de Lleida, acompanyat de l'agutzil, amb la multa més creixuda, dient-me que el pagués a ell que l'Ajuntament ja me tornaria els diners, i amenaçant-me que en cas de no pagar-li em precintaria el cotxe.

Vaig anar a parlar amb el senyor alcalde i em va dir que ho diria als empleats de l'Ajuntament. M'he presentat dues vegades més a l'Ajuntament, i m'han dit que l'alcalde encara no hi ha anat. I en preguntar-los si m'ho volen arreglar, em van contestar que no ho poden fer sense parlar amb el senyor alcalde. Jo els vaig contestar que faria la meva.

Crec que havent pagat el rebut sense recàrrec el dia que em van avisar, no els dec res més. I crec també que tinc el dret de demanar-los que deixin de molestar-me, doncs em trobo al corrent del pagament com qualsevol contribuent d'Artesa.

Molt agraït per la publicació de la carta.

M. RIART

LLEURE

QUIMET I COSME

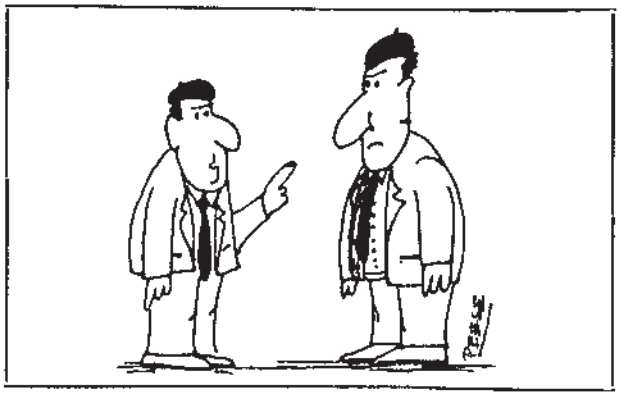

— No, no estaria pas bé que treguessin el mercat del diumenge.

— Nosaltres dos, el que necessitem és mercat cada dia.

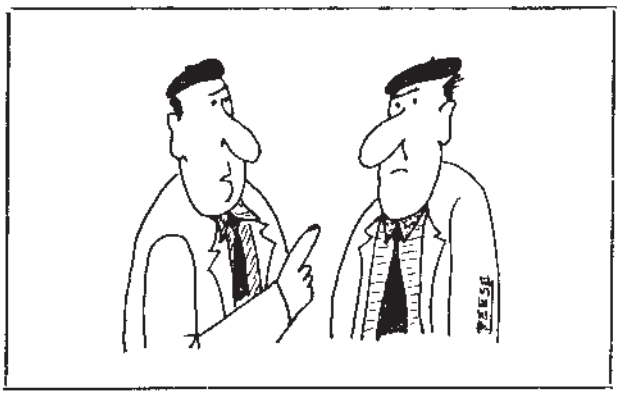

— Abans, la fàbrica del Pont d'Alentorn s'en anomenava «Hilaturas del Segre».

— He llegit que ara s'en diu «Quimicano».

PASSATEMPS

Per P. M. G.

SOPA DE LLETRES

L	A	T	I	S	I	B	A	L
L	L	R	A	N	E	E	S	A
E	M	O	C	R	I	S	U	C
C	O	R	B	O	T	O	N	I
I	R	E	A	R	O	S	A	S
M	R	E	A	L	E	S	E	V
A	I	V	U	L	F	G	I	N
L	A	C	A	A	R	O	A	A
F	X	O	I	E	E	S	R	T
A	I	T	U	A	T	I	M	E

Solució als 10 noms de rius de Catalunya.

B	N	I	U	E	D	A	M	A
I	O	A	E	S	H	U	N	S
U	R	I	Q	O	E	O	S	T
Z	B	A	R	J	G	N	E	N
I	T	T	V	A	T	O	M	O
Z	A	R	R	L	J	N	L	P
N	H	R	E	A	A	N	A	S
A	A	T	B	M	I	C	B	S
T	S	A	N	O	P	S	E	L
E	R	S	I	L	A	E	L	E

Busca 10 noms de carrers d'Artesa.

A MENA D'INTRODUCCIÓ

Sense voler polemitzar ni amb la pretensió de dogmatitzar, posem a la seva consideració una sèrie d'aspectes, prou interessants de l'esport. Només amb afany constructiu i amb intenció d'arribar a uns conceptes puntuals i d'entesa per a tots.

ACCEPCIONS DE L'ESPORT

De moltes i diferents maneres es pot concebre l'esport. Des de l'activitat que es practica per tal de gaudir d'una bona forma física, fins al que és practicat per esportistes d'«élite» i esdevé espectacle. Genèricament, per tant, podem entendre l'esport en aquestes dos grans vessants, d'una part l'esport participatiu, el que és practicat en massa, és l'esport popular, l'esport de base; d'altra banda l'esport contemplatiu. Un i altre no s'exclouen, ans al contrari, es complementen i ambdós són necessaris.

L'**esport participatiu,** de base, practicat de forma collectiva i popular, pot entendre's, encara de dues maneres diferents. **L'esport formatiu,** considerat com una continuació de l'educació física en edat escolar, per tal d'assolir una educació integral, es deuria de practicar —i diem deuria— en la mateixa escola, entenent-se com una part més de la tasca formativa de les noves generacions. L'altra manera d'esport participatiu és el que es practica en edats superiors, des de la joventut, la maduresa i, fins i tot, en edat avançada, per tal de mantenir unes bones condicions físiques i també retardar la normal involució vital, sense oblidar el gran paper que representa sanitàriament com a prevenció de malalties, sobretot, de tipus cardiocirculatori, és a dir, l'**esport del lleure.**

L'esport contemplatiu, tan arrelat i fomentat en la nostra societat, fonamenta principalment en l'espectacle i en la competició, fins arribar a l'alta competició. Tots els sistemes socials i polítics n'han fet i en fan bandera. De la mateixa manera que consumim productes, en una societat de consum, se'ns ofereix la possibilitat de consumir, de veure espectacle esportiu: el «voyeurisme» esportiu.

Malgrat tot, els temps actuals reclamen, cada dia més, uns canals de participació en l'esport, per tal de possibilitar a l'home unes activitats esportives. L'esport, doncs, ha esdevingut un dret de ciutadania.

SITUACIÓ ACTUAL A CASA NOSTRA

Anem a veure ara, com tenim nosaltres plantejat, en el nostre medi eminentment rural, la possibilitat de gaudir, de totes i cada una de les formes d'esport.

A nivell contemplatiu i d'espectacle, si bé el ventall de possibilitats no és ampli, en part és solucionat per la preponderància en aquest camp, del futbol.

A nivell participatiu, en l'edat adulta, el problema és clar i palpable, encara que resolt parcialment en el medi rural, per la possibilitat de practicar més fàcilment esports com la caça i la pesca.

La situació, però, és realment angoixant, quan es tracta de l'esport escolar, entre d'altres causes perquè és l'edat on cal considerar-lo més necessari. En el sistema educatiu actual no està prevista l'educació física amb professorat qualificat i especialitzat del INEF (Instituto Nacional de Educación Física).

La Generalitat de Catalunya ha intentat pal·liar el problema amb l'establiment i organització dels Campionats dels Consells Comarcals d'Esports, on pot participar-s'hi com a collegi, consell municipal d'esports o entitats privades. Donc, bé, a Artesa ens representa el C.E.N.G. (Centre Excursionista Nova Gent).

ACTIVITATS DEL C.E.N.G.

El dia 29 de novembre participà al II Cross de la Noguera a Térmens, amb prop de 50 atletes, masculins i femenins i en les diferents categories de: Benjamins, Alevins, Infantils, Cadets i Juvenils, i el 13 de desembre al III Cross a Montgai.

En el campionat de bàsquet de la Noguera, el dia 12 de desembre es desplaçaren a Bellcaire els equips femenins infantil A i Benjamín A, mentre que l'equip Benjamín B femení disputava el partit corresponent enfront del Bellcaire i l'Infantil masculí enfront dels Escolapis de Balaguer, en el Poliesportiu Municipal. El dia 13 l'equip de Cadets masculí s'enfrontava a Balaguer amb l'Institut de Formació Profesional de Bellcaire.

ESCACS

PRIMERA DIVISIÓ

Resultats 2.ª volta:

Vilanovenc A, 3'5; Artesa A, 1'5
C.E.A. A, 2'5; Artesa A, 2'5
Artesa A, 2'5; Torà A, 2'5
Lleida A, 3'5; Artesa A, 1'5
Artesa A, 1; Seu d'Urgell, 4
Balaguer, 2'5; Artesa A, 2'5
Artesa A, 1'5; G.E.V.A. A, 3'5

Classificació:

G.E.V.A. A (Escaldes)	59'5
Torà A	39'5
Lleida A	37
Vilanovenc A	36'5
C.E.A. A (Andorra)	33'5
ARTESA A	27'5
Seu d'Urgell	27'5
Balaguer	26

TERCERA DIVISIÓ

Resultats:

Artesa B, 2; Mollerussa A, 3
Artesa B, 4'5; C.R.E.D.E., 0'5
Torà B, 3'5; Artesa B, 1'5
G.E.V.A. B, 3'5; Artesa B, 1'5
Mollerussa A, 4; Artesa B, 1
Artesa B, 3; Torà B, 2
Artesa B, 1; G.E.V.A. B, 4
C.R.E.D.E. 1; Artesa B, 4

Classificació:

Mollerussa A	29
G.E.V.A. B (Escaldes)	28'5
Torà B	20'5
Artesa B	18'5
C.R.E.D.E. (Encamp)	3'5

CANSALADERIA
AUTOSERVEI

Morera

POLLASTRES A L'AST

Telèfon 40 00 81
ARTESA DE SEGRE

VIDEO - TELEVISIO
ELECTRODOMESTICS

Ràdio MATEU

INSTALACIONS ELECTRIQUES
OBJECTES REGAL

Ctra. Ponts, 24 - Telèfon 40 01 30
ARTESA DE SEGRE

EUSEBI GUIMET i BERENGUERES
ARQUITECTE

CARRER DE LES MONGES N. 26
TELEFONS 40 01 24 i 40 03 28
ARTESA DE SEGRE